

1) I. Kıyı taraçalarının oluşumu

II. Akarsuların canlanarak yataklarını tekrar aşındırmaya başlaması

III. Deniz tabanındaki kalın tortul tabakaların kıvrılarak yükselmesi

IV. Yer yer volkanik patlamaların ve depremlerin yaşanması

Yukarıdakilerden hangileri, bir bölgede epirojenik hareketlerin etkili olduğunu kanıtlar?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV

D) II ve III E) III ve IV

2) Yer kabuğunun tabakaları arasına kadar sokulan magma yüzeye çıkmadan çeşitli derinliklerde katılarak değişik şekiller oluşturur. Bu şekiller, dış kuvvetlerin üstteki tabakaları aşındırması sonucu yüzeye çıkar.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür yer şekillerinden biri değildir?

A) Batolit B) Dayk C) Lakolit
D) Maar E) Sill

3) İzostatik denge, yer kabuğunu oluşturan levhaların manto üzerinde dengeli bir biçimde durması ile oluşur. Çeşitli olaylar sonucunda bu denge bozulduğunda yer kabuğu manto üzerinde dikey doğrultuda yavaş yavaş alçalır veya yükselir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür olaylarla ilişkilendirilebilir?

A) 2011 yılında Japonya'da meydana gelen tsunami
B) Endonezya'daki Merapi yanardağının yoğun lav ve kül püskürtmesi
C) İskandinavya Yarımadası'nın her yıl birkaç cm yükselmesi
D) Nil Nehri'nin ağız kısmında geniş bir deltanın oluşması
E) Hindistan levhasının Avrasya levhasını sıkıştırmasıyla Himalayalar'ın yükselmeye devam etmesi

4) Yer kabuğunun çok geniş alanlarında yavaş bir tempoyla gerçekleşen alçalma ve yükselme hareketlerine epirojenez denir.

Aşağıdakilerden hangisi epirojenez sonucu ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

A) Kıyı taraçalarının oluşumu
B) Akarsuların canlanarak yataklarını tekrar kazmaya başlaması
C) Çevresine göre yüksek düzlüklerin oluşması
D) Kara ve deniz oranlarının değişmesi
E) Kıvrımlı yer yapısının oluşması

5) Akarsuların ve diğer dış kuvvetlerin taşıdığı malzemeler deniz ve okyanus tabanlarında uzunca yıllar birikir. Biriken bu malzemeler levhaların birbirine doğru hareket etmesiyle sıkışır. Sıkışan yumuşak tortullar kıvrılarak yükselirken sert kütleler kırılır. Kırılma sonucunda oluşan bloklar yatay ve düşey yönde birbirinden uzaklaşır.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki oluşumlardan hangisine değinilmemiştir?

A) Antiklinal
B) Fay
C) Horst - graben
D) Tortulanma
E) Derinlik volkanizması

6) Aşağıda deprem dalgalarına ait özellikler verilmiştir.

- Yeryüzüne ilk ulaşan ve saniyede 8 km yol alan bu dalgaların zemini sıkıştırma ve genişletme özelliği bulunmaktadır.
- Saniyede 4.5 km yol alarak yüzeye ulaşır ve yüzeyi sağa - sola, yukarı - aşağı doğru sallar.
- Saniyede 1.5 km yol alan dalgalar salınım hareketi meydana getirdiği için yıkıcı etkisi en fazladır.

Bu dalgalar, sırasıyla aşağıdakilerden hangisinden doğru verilmiştir?

A) Boyuna, Enine ve Yüzey dalgalar
B) Enine, Boyuna ve Yüzey dalgalar
C) Yüzey, Enine ve Boyuna dalgalar
D) Boyuna, Yüzey ve Enine dalgalar
E) Enine, Yüzey ve Boyuna dalgalar

7) Depremin bir bölgede etkili olması can ve mal kaybına neden olabilir.

Buna göre, bu kayıplardan bölgenin en az şekilde etkilenmesi için, o bölgede uygulanan aşağıdaki tedbirlerden hangisi oluşacak hasarı azaltmaz?

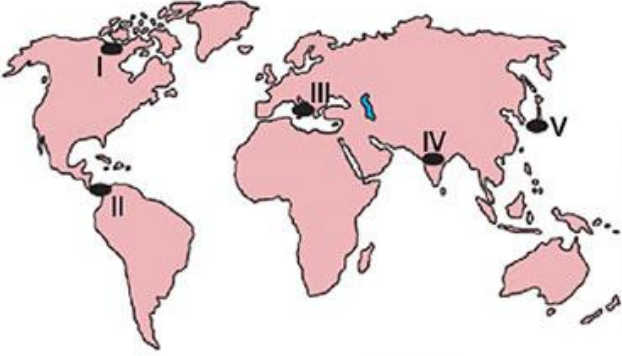
A) Binalara zemin etüdü yaptırmak.
B) Alüvyon yapılı alanlara ve ovalara yerleşmeler kurmak.
C) Sivil savunma teşkilatını güçlendirmek.
D) Tatbikatlara halkın katılımını sağlamak.
E) Bitişik nizam yapılar yerine bahçe ve nizamlı yapıları artırmak.

8) Dış kuvvetler tarafından aşındırılan malzemeler deniz, okyanus gibi geniş çanakların tabanlarında birikirler. Biriken bu tabakaların sertlik dereceleri farklıdır. Esnek olanlar kıvrılmaya, sert olanlar ise kırılmaya uğrar.

Yukarıda sözü edilen olay aşağıdakilerden hangisinin açıklamasıdır?

- A) Epirojenez B) Regrasyon C) Orojenez
D) Volkanizma E) Transgresyon

9)

Yukarıda işaretli alanlardan hangisinde deprem riski diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10) Epirojenik hareketler, karaların toptan yükselme veya alçalma hareketidir. Dış kuvvetlerin karaların yükünü artırması ya da aşındırarak karaların yükünü azaltması epirojenik hareketlere neden olur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi epirojenez için örnek gösterilemez?

- A) Çukurova'nın alçalması
B) İskandinav Yarımadasının yükselmesi
C) İç Anadolu arazisinin toptan yükselmesi
D) Regresyon ve Transgresyon hareketleri
E) Aktif fay hatlarındaki hareketlilikler

11) Dünya'daki aktif volkanların büyük bir kısmı Büyük Okyanus çevresinde yer alır. Bu nedenle bu bölge Pasifik Ateş Çemberi olarak adlandırılmıştır.

Bu alanda aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin görülme olasılığı daha fazladır?

- A) Maar gölleri
B) Mantar kayalar
C) Deltalar
D) Kanyonlar
E) Tombololar

12) Yüzeysel volkanizma sırasında gaz patlaması etkisiyle oluşan çukurlara ne ad verilir?

- A) Maar B) Krater C) Lapilli
D) Baca E) Kaldera

13)

- I. Tüf
II. Lapilli
III. Batolit

Yukarıdaki yer şekillerinden hangileri, derinlik volkanizması sonucunda meydana gelir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

14) Aşağıdakilerden hangisi Yer kabuğu ile magma arasındaki izostatik dengenin değişmesine yol açan etkenlerden biridir?

- A) Mağaraların oluşması
B) Depremlerin oluşması
C) Karaların aşınması
D) Kıyı çizgisinin değişmesi
E) Atmosfer basıncının değişmesi

15) Hindistan kütlesi 71 milyon yıl öncesinden günümüze kadar kuzeye doğru hareket ederek 10 milyon yıl önce Avrasya levhasına çarpmış ve günümüzde de bu levhayı sıkıştırmaya devam etmektedir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Avrasya kıtasının doğusunda deprem ve tsunamilerin oluşması
B) Himalayaların yükselmeye devam etmesi
C) Sibirya'nın iç kesimlerinde zengin kömür yataklarının oluşması
D) Akdeniz Havzası'nda aktif yanardağların bulunması
E) Avrasya'nın batısında Ölü Deniz'in oluşması